

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

- 290
- 295
- 300
- 305
- 310
- fol. 129^f
- Ακούσας δὲ ἡ ἄλουποῦ, μὴ γνοῦς τὴν πονηρίαν,
τὴν τοῦ γαδάρου, παρευθὺς τὸν σύντεκνόν της λέγει:
«Ἀφέντη μου, κὺρ σύντεκνε, τὸ χάρισμαν ἐτοῦτο
γοργὰ ἐπιμελήσου το καὶ ἀπ' ἐσὲν μὴ λείψῃ,
τοιαύτη χάρις θαυμαστὴ νὰ μὴν χαθῆ ἐκ τὸν κόσμον,
ὅτι ἔχεις ἐχθροὺς πολλοὺς ὅπου κακὸν σοῦ θέλουν» .
Ὁ λύκος δὲ ὡς ἤκουσεν τῆς ἄλουποῦς τοὺς λόγους,
καὶ πᾶσαν τὴν συγκρότησιν ἐπίστευσεν εὐθέως,
καὶ λέγει πρὸς τὸν γάδαρον: «Γάδαρε, δεῖξε μέ το».
Καὶ λέγει ὁ γάδαρος εὐθὺς: «Μετὰ χαρᾶς, αὐθέντη.
Ἀνέβα εἰς τὸ πόδωμα κ' ἐκεῖ νὰ σὲ τὸ δείξω,
καὶ κάτσε ἀνακούρκουδα, καὶ τὰ ἐμπροσθινὰ σου πόδια
μηδὲν πατῆς <σ>τὸ πόδωμαν ἐπάνω οὐδεόλωσ·
ἄνοιξε τὰ ὀμμάτια σου, γρύλλωσ' τα ὅσον ἔχεις,
μὴ πάγῃ τὸ κεφάλι σου ἐδῶθες ἢ ἐκεῖθες,
ὁ κῶλος σου ἄς κάθεται στὸ πόδωμαν καὶ μόνον,
καὶ λέγε <Κύριε ἐλέησον, Κύριε, συμπάθησέ με,
Κύριε, δός με χάρισμα ἐκεῖνο, τὸ γυρεύω».
Ταῦτα ἐκομπολόγησε ὁ γάδαρος ἐκεῖνος,
τὸν λύκον, καὶ ἐποίησεν καθὼς τὸν ὀρδινιάσεν,
ἀνέβην εἰς τὸ πόδωμαν ὁ λύκος καὶ ἐκάτσεν,
– καλὰ τὸν ἐκατέστησεν στὸν ποῦντον, ὅπου πρέπει –
γρυλλῶνει ὁ λύκος νὰ ἰδῆ τὸ πότε νὰ ἴλθῃ χάρις,
ὅταν ἰδῆ τὸ πέταλον ἀντάμα μὲ τὴν χάριν.
Ὁ γάδαρος βολίζει τον, τσιληπουρδᾶ καὶ κροῦ τον
μὲ ὄλῃν του τὴν δύναμιν, ὅσον καὶ ἂν ἐδυνήθην,
καὶ ἐκτύπησέ τον μὲ θυμὸν καὶ ἐχαρβάλωσέ τον.
Ἐ|ν πρώτοις τὸν ἐρόντζεψεν στὴν μέσην τοῦ πελάγους.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

- 315 Εὐθύς βάνει τὸν φάναρον καὶ ἐξεματσουκώνει
καὶ σφυροκατουρεῖ συχνὰ καὶ συχοπορδαλίζει,
σηκώνει τὴν οὐράκλαν του, ἀνοίγει καὶ τὸ στόμα,
καὶ οὐριάζει δυνατὰ καὶ τσινᾶ κ' ἐξοίκισεν τὸν κόσμον,
γυρεύει καὶ τὴν ἄλουποῦ μὴ νὰ τὴν κουκουδώση.
Ἡ ἄλουποῦ τὸ νὰ ἰδῆ τὴν ἀπειλὴν ἐκείνην,
320 ἐκρήμνισεν καὶ ἔδωκεν στὴν θάλασσαν ἀπέσω.
Ἐπῆραν τὴν τὰ κύματα, στὸν λύκον τὴν ἐπῆγαν·
ὁ λύκος δὲ κατὰ λεπτὸν τὴν ἄλουποῦ ἐρώταν·
λέγει: «Καὶ τί μὲ ἐρωτᾶς καὶ τί μὲ συντυχαίνεις;
Ὁ θεὸς μᾶς ἐλευθέρωσεν νὰ μὴ μᾶς θανατώσῃ.
325 Ἐκ τὴν κοιλίαν του ἐξέβαλεν ὡσὰν ἀπελατίκι,
μακρὺν, χοντρὸν καὶ ἔμπροσθεν εἶχεν ὡσὰν καπάσι.
Ἀλλὶ τὸν δώσῃ μία φορὰν, ζωὴν ποσῶς οὐκ ἔχει.
Ἐγύρευεν κ' ἐμὲν πολλὰ μὴ νὰ μὲ κουκουδώσῃ,
πλὴν τῆς μητρός μου ἢ εὐχὴ καὶ τοῦ καλοῦ πατρός μου
330 ἔσωσάν με καὶ ἐγκρεμίστηκα στὴν θάλασσαν ἀπέσω
κ' ἐγλύτωσα τὴν συμφορὰν ἐκείνην ὅση εἶδα,
καὶ πλέα μὴ δοῦν τὰ μάτια μου τοιαύτην καταδίκην».
Ὁ λύκος δὲ τὴν ἄλουποῦ πάλιν ἐξανερώταν:
«Εἰπέ μοι, κυρὰ συντέκνισσα, καλὰ μὲ τὸ ζηγήσου,
335 τὸ μπουσδουγάνι πού τὸ ἔχεν κ' ἐγὼ οὐδὲν τὸ εἶδα;».
Λέγει: «Ἄν τό ἔχες δεῖν, κῦρ σύντεκνε, ἐκ τὴν κοιλίαν του ἐξέβην,
ὁμοιάζει ἢ κοιλία του ἔχει ἄρματοθήκη,
ματσούκας καὶ κοντάρια, χοντρὰ ἀπελατίκια,
σκλόπους, λουμπάρδας, βόλια, δισάκια γιομάτα·
340 ἀνακαράδες βουκινεῖ, χοντρὰ ἀπελατίκια,
συρλάδες καὶ τὰ μπίφαρα, ἀνακαρὰν τὸν μέγαν,
καὶ βούκινον ὀπόδωκεν κ' ἐξοίκισεν τὸν κόσμον,
< ... > καὶ ἄλλα πλέα εἶδα,

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

- τὰ ὅποια ἀλησμόνησα ἀπὸ τὴν ζάλισίν μου».
- 345 Λέγει: «Ἐγὼ, κυρὰ συντέκνισσα, < ... > νὰ ἠξεύρης
ὅτι ὡσὰν μ' ἐκτύπησεν τὴν κοπανέαν ἐκείνην,
τὴν δολερὰν καὶ τὴν πικρὰν καὶ τὴν θανατηφόρον,
εὐθύς ὡσὰν μ' ἐκτύπησεν μέσα εἰς τὸ τσακάτι,
ἐφάνη με, ὁ οὐρανὸς ἐχάλασεν ἐπάνω
- 350 καὶ ἤστραψεν κ' ἐβρόντησεν κ' ἐχάλασεν ὁ κόσμος,
τὰ μάτια μου ἔστραψαν ὡσὰν τοὺς τσιμπιλίδας,
ὁ μυελὸς μου ἐτρόμαξεν καὶ τὸ κορμί μου ὄλον,
καὶ ἐγενόμην τρομικὸς ἐκ τὸν πολλὸν τὸν φόβον,
καὶ βλέπεις με, συντέκνισσα, μὲ τό 'να μάτιν εἶμαι,
- 355 μὲ τό 'να μάτι σὲ θωρῶ, καὶ τ' ἄλλ' οὐδὲν σὲ βλέπω.
Ὅμως ἐγὼ ἐθάρρεσα, κυρά μου, εἰς ἐσένα,
νὰ μὴ σὲ λάθῃ τίποτε εἰς ὅλην σου τὴν γνῶσιν,
καὶ οὐ περιεργάστηκα τούτου τὴν πονηρίαν».
- Ἵπολαβὼν ἡ ἀλουποῦ τὸν λύκον ταῦτα λέγει:
- 360 «Ἀφέντη μου, κὺρ σύντεκνε, νὰ πῶ τὴν ἀφεντία σου,
ἡ γνῶσις ἔναι πανταχοῦ, στὸν κόσμον ἐσπαρμένη.
Καὶ τί ἂν ἔναι γάδαρος καὶ περιφρονημένος;
Εἶδε τὸν θάνατον αὐτοῦ καὶ τὴν ἐπιβουλίαν
καὶ ἀδικίαν δόλιον καὶ τὴν συκοφαντίαν,
- 365 χωρὶς νὰ πταίση τίποτες ἄξιον καταδίκης,
ἡμεῖς ἐδιεκρίναμεν αὐτοῦ τὸν θανατῶσαι.
Καὶ ὁ θεὸς ἰδὼν αὐτοῦ τὴν ταπεινοφροσύνην
ἐδῶκεν τον καὶ φρόνεσιν, ἐδῶκεν τον καὶ γνῶσιν,
ἵνα γλυτώσῃ ἀφ' ἡμῶν μὲ τὴν προτίμησίν του.
- 370 Οὐ μόνον δὲ ἐγλύτωσεν, ἀλλὰ χαρβάλωσέν μας,
καὶ ἔποικέν μας ἄπρακτους καὶ ἐντροπίασέ μας».
- Ἵστερον δὲ καὶ ἐπαρηγορήθησαν μετὰ αἰσχύνης πλείστης,
πολλὰ δὲ ἐσυντύχασιν λόγια πρὸς ἀλλήλους,

375 καὶ ὕστερον ὠμόσασιν γάδαρον μὴ συντύχουν,
μηδὲ καταφρονήσωσιν ὡς περιφρονημένον.
Ἀλλὰ καὶ ὄνομα αὐτοῦ ἔστησαν νὰ τὸν λέγουν,
ἀπὸ τοῦ νῦν εἰς τὸ ἐξῆς νικὸν νὰ τὸν λαλοῦσιν,
καὶ πλέον γάδαρον αὐτὸν ποσῶς μὴ τὸν εἰποῦσι,
ἀλλὰ νικὸν ἄς τὸν λαλοῦν: «Ὅτι ἐνίκησέν μας,
380 τὸν λύκον καὶ τὴν ἄλουποῦ, καὶ ἐθανάτωσέ μας.
καὶ μυριοεντροπιάσεν μας < ... >,
καὶ ἐτύφλωσεν κ' ἐποϊκὲ μας μυριοκιντυνεμένους.
Μὲ γνῶσιν καὶ ταπείνωσιν ἐκομπολόγησέ μας
καὶ ἔποικέν μας ἄπρακτους καὶ κατεσβόλωσέν μας.»
385 Χαράς ἐσέν, κῦρ γάδαρε, μὲ τὴν προτίμησίν σου,
τὸ πάρεον ἐκέρδισες καὶ τὴν τιμὴν τοῦ κόσμου·
ὦ γάδαρε, κῦρ γάδαρε, πλέον γάδαρος οὐκ εἶσαι,
νικὸν ἄς εἶσαι ἀπὸ τοῦ νῦν, Νικήτα νὰ σὲ λέσιν.
Λοιπὸν ὅσοι τὸ ἀκούσασιν καὶ ὅσοι τὸ ἀκούγουν:
390 διὰ τὴν τιμὴν σας, γάδαρον ποσῶς μὴ τὸν εἰπήτε,
καθὼς καὶ ἐπεκράτησεν, τινὲς καλοὶ ἀνθρώποι
– ὡσὰν τὴν ἀφεντίαν σας – γάδαρον δὲν τὸν λέγουν,
ἀλλὰ Νικήτα καὶ νικόν, ὅσοι τὴν γνῶσιν ἔχουν.

Τέλος του Γαδάρου

Ulrich Moennig (επιμ.), «Das Συναξάριον του τιμημένου γαδάρου: Analyse, Ausgabe, Wörterverzeichnis», *Byzantinische Zeitschrift* 102 (2009), σ. 109-166.